

РОЛАН БАРТ ПРЕДИЗБОРНА ФОТОГЕНИЧНОСТ

Част 0 от „Митологии“

Превод от френски: Стоян Александров, 1995

chitanka.info

Някои кандидат-депутати украсяват със снимка своята предизборна диплянка. Това предполага, че фотографията има силно въздействаща способност, която заслужава да се анализира. Преди всичко изображението на кандидата установява лична връзка между него и избирателите му; кандидатът предоставя за оценка не само една програма, той предлага и определен физически климат, комплекс от всекидневни решения посредством телосложението, облеклото, позата. Така фотографията се стреми да възроди патерналистката основа на изборите, тяхното „представително“ естество, разстроено от пропорционалната система и от всемогъществото на партиите (изглежда, че десницата използва това повече от левицата). Доколкото фотографията е елипса на езика и сбит израз на цяла социална „неизразимост“, тя представлява антиинтелектуално оръжие, стреми се да претупа „политиката“ (тоест съвкупността от проблеми и решения) за сметка на определен „начин на живот“, на определен социалнонравствен статут. Както знаем, това противопоставяне е в основата на един от главните митове на пужадизма (Пужад по телевизията: „Вижте ме, аз съм като вас“).

Следователно предизборната снимка е преди всичко признание за дълбочина и ирационалност, които обхващат и политиката. Снимката на кандидата изразява не проектите, а подбудите му, всички семейни, умствени, та дори и еротични обстоятелства, целия стил на поведение, чийто продукт, пример и примамка се явява той. Няма съмнение, че онова, което повечето от нашите кандидати излагат за прочит чрез своя лик, е една социална среда, зрелищен комфорт от семейни, юридически, религиозни норми, всепроникваща собственост на буржоазни блага, каквито са например неделната литургия, ксенофобията, бифтекът с пържени картофи и рогоносническия комизъм, тоест онова, което наричаме идеология. Естествено използването на предизборна фотография предполага известно съучастничество: снимката е огледало, тя излага на прочит близкото, познатото, предлага на избирателя собствения му лик — прояснен, възвеличан, превъзходно извисен до типичност. Именно това възвеличаване определя много точно фотогеничността: избирателят бива едновременно показан и героизиран, приканен е да избере сам, да извърши истински физически трансфер върху мандата, който ще даде. Той делегира своята „раса“.

Типовете делегиране не са много. На първо място е социалната среда, почителността — червендалеста и тлъста („национални“ листи) или бледа и изискана (листи на НРД^[1]). Друг тип е този на интелектуалеца (уточнявам, че става дума за „означени“, а не за естествени типове): благопристойна интелектуалност на Националния сбор или „пробивна“ на комунистическия кандидат. И в двата случая иконографията цели да изрази рядкото съчетание на мисъл и воля, на разсъждение и действие: зад леко свития клепач се забелязва остър поглед, който сякаш черпи сили от един хубав вътрешен блян, без обаче да престава да пада върху външните препятствия, като че ли в случая най-добрият кандидат трябва да обедини превъзходно в себе си социалния идеализъм и буржоазния емпиризъм. Последният тип е „хубавецът“, предлаган на публиката заради здравия си и мъжествен вид. Впрочем някои кандидати превъзходно играят и двата типа едновременно: на едната страница кандидатът е млад първенец, герой (в униформа), а на другата — зрял човек, мъжествен гражданин, подбутващ семейството пред себе си. В повечето случаи морфологичният тип си помага с твърде ясни атрибути: кандидат, наобиколен от децата си (нагласени и издокарани като всички снимани деца във Франция), млад парашутист с навити ръкави, покрит с отличия офицер, фотографията в случая е истинско шантажиране на моралните ценности: отечество, армия, семейство, чест, сражение.

Впрочем самата фотографска условност е изпълнена със знаци. Позата анфас набляга на реализма на кандидата, особено ако носи строги очила. Там всичко говори за проникателност, сериозност, откровеност: бъдещият депутат фиксира противника, препятствието, „проблема“. Позата в три четвърти ръст се среща по-често. Тя внушава властност на идеала: погледът се губи достолепно в бъдещето, не напада, доминира и населява едно свенливо и неопределено другаде. Почти всички снимки в три четвърти ръст са устремени нагоре, погледът е вдигнат към свръхестествената светлина, която го поглъща, издига го във високата хуманност, за да достигне кандидатът до Олимпа на възвишените чувства, където всяко политическо противоречие бива превъзможнато: мирът и войната в Алжир, социалният прогрес и печалбите на работодателите, „свободното“ преподаване и субсидиите за цвеклопроизводството, десницата и левицата (вечно „остаряло“ противопоставяне!), всичко това

съжителства кротко в замисления поглед, благородно фиксиран в окултните интереси на Реда.

[\[1\]](#) НРД. — Народнорепубликанско движение (във Франция). — Б.пр. ↑

Издание: Ролан Барт. Нулева степен на писмото. Митологии.,
2004.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.